

Spojrzenie w kwietniowe niebo 2026

"Pogody kwietniowe - słoty majowe"

To przysłowie pasuje do aktualnej sytuacji pogodowej, ale wyraża przy okazji naszą nadzieję na prawdziwą wiosenną i słoneczną aurę. Tęsknimy bardzo za takimi dniami, które powinny nam wynagrodzić tegoroczne mroźne i śnieżne dni zimowe. Dlatego ogromnie pocieszającym będzie fakt, że również w tym miesiącu **Słońce** nadal systematycznie wznosi się coraz wyżej ponad *równik niebieski* tak, że w ciągu kwietnia, w Małopolsce przybędzie dnia o 103 minuty. Łatwiej też będzie się nam przyzwyczać na dobre do czasu letniego, bowiem w środę 1 IV **Słońce** wschodzi u nas o godz. 6.17, a zachodzi o 19.12 i nie jest to *Prima Aprilis*. Natomiast w ostatnim dniu miesiąca wschód **Słońca** nastąpi już o 5.19, a zachód dopiero o 19.57, zatem ostatniego kwietnia dzień będzie trwał 14 godzin i 38 minut. Będzie już dłuższy od najkrótszego dnia roku aż o 6 godzin i 33 minuty, ale jeszcze krótszy o 105 minut od tego najdłuższego, czerwcowego dnia.

Jeśli spojrzymy do pożółkłych kart historii, to stwierdzimy, że 65 lat temu, w dniu 12 kwietnia 1961 roku odbył się pierwszy lot człowieka, Jurija Gagarina, po orbicie satelitarnej **Ziemi**. Na pamiątkę tego wydarzenia ustanowiono 12 IV *Międzynarodowym Dniem Załogowych Lotów Kosmicznych*. A na niebie przez cały miesiąc będziemy notować umiarkowaną aktywność magnetyczną **Słońca**, bowiem nasza gwiazda znajduje się w fazie po maksimum aktywności w 25 cyklu. Najczęściej liczba Wolfa, czyli ilość grup plam i pojedynczych plam na tarczy **Słońca**, wynosić będzie kilkadziesiąt. Taka aktywność **Słońca** powoduje, że chroni nas swym polem magnetycznym przed silnym i przenikliwym promieniowaniem pochodzącym nie tylko z centrum naszej Galaktyki. Wypada nam się więc cieszyć tą aktywnością **Słońca**, bowiem nad ranem w dniu 20 kwietnia wstępuje ono w znak *Byka*. Ponadto jak corocznie 25 kwietnia będziemy mogli obchodzić *Międzynarodowy Dzień Astronomii*. Patrząc w niebo nie zapominajmy o naszej *Błękitnej Planecie* i jej mieszkańcach, którzy obecnie powinni chyba być obiektem specjalnej troski i kosmicznego ładu!

Jeśli chodzi o **Księżyc**, to w pierwszej dekadzie i ostatnim tygodniu miesiąca będzie nam przeszkadzał w nocnych obserwacjach gwiazd, bowiem kolejność faz **Księżyc**a w kwietniu będzie następująca: pełnia 2 IV o godz. 04.12, ostatnia kwadra 10 IV o godz. 06.52, nów 17 IV o godz. 13.52 i pierwsza kwadra 24 IV o godz. 04.32. Ponieważ pełnia **Księżyc**a w dniu 2 IV będzie pierwszą wiosenną pełnią po 20 III, więc niedziela 5 IV będzie *Niedzielą Wielkanocną* zgodnie z tradycją i przepisem

ustanowionym na Soborze Nicejskim w 325 roku. Najdalej od **Ziemi** (w apogeum) znajdzie się **Księżyc** 7 IV o godz. 10, a najbliżej **Ziemi** (w perygeum) 19 IV o godz. 09. Ponadto w tym miesiącu będą dwa „okienka” umożliwiające start Misji *Artemis II* z czwórką astronautów, o ile w końcu pokonane zostaną kłopoty techniczne z rakieta. Misja ta ma za zadanie oblecieć **Księżyc** i szczęśliwie powrócić na **Ziemię**.

Jeśli zaś chcemy obserwować planety, to **Merkurego** będzie można zobaczyć bardzo nisko na wschodnim horyzoncie do połowy kwietnia, potem zniknie w promieniach **Słońca**. Najlepsze warunki do jego obserwacji będą tuż przed *Wielkanocą*. **Wenus** w kwietniu widoczna jest na wieczornym niebie błyszcząc w zorzach wieczornych. Na razie krótko po zachodzie **Słońca** stopniowo wydłużając swój pobyt ponad horyzontem aż do października. Czerwonawy **Mars**, gazowy **Saturn** i planeta **Neptun**, kąpią się w promieniach **Słońca**, zatem nie będą widoczne. Natomiast **Jowisza** wraz z gromadką galileuszowych księżyców możemy obserwować wieczorem wysoko na południowo zachodnim niebie przez dobre 4 i pół godziny po zachodzie **Słońca**. Natomiast do obserwacji planety **Uran** o zmierzchu nisko na zachodnim niebie koniecznie musimy użyć lunety. Zatem, aby go zobaczyć, zapraszam do MOA.

Od 15 do 25 kwietnia promieniają meteory z roju kwietniowych *Lirydów*. Radiant meteorów leży w pobliżu *Wegi*, najjaśniejszej gwiazdy w gwiazdozbiórze *Liry*. Maksimum aktywności (do 20 przelotów na godzinę) przypada na noc 21/22 kwietnia. W tym roku warunki do ich obserwacji są dobre, bowiem **Księżyc** będzie trzy dni po nowiu nie przeszkadzając w obserwacjach słabszych meteorów.

Oto tylko najważniejsze zjawiska na niebie, które polecałbym do obserwacji przy okazji wiosennych spacerów przy często bezchmurnym niebie. Jednocześnie przypomnijmy sobie bardzo optymistyczne staropolskie przysłowie:

„*Bądź wesół - jak wiosenny poranek*”